

A woman with long brown hair, wearing a blue denim shirt, is leaning over a laptop in a bicycle repair shop. She has her hands clasped under her chin and is looking at the screen with a focused expression. The background is filled with bicycles and repair equipment, creating a workshop atmosphere.

**PODRŠKA GRUPACIJE EIB ZA
MSP NA ZAPADNOM
BALKANU**

Zajmovi EIB-a
za mala i srednja
preduzeća i
preduzeća srednje
kapitalizacije od 2008.
godine:
4,2 milijarde EUR

Od 2008. godine, EIB je obezbedila finansiranje za **28 400** preduzeća
i podržala više od **500 000** radnih mesta na Zapadnom Balkanu.

ZAŠTO MALA I SREDNJA PREDUZEĆA?

Mala preduzeća su oslonac svake privrede. Izuzetak nisu ni zemlje Zapadnog Balkana. I do 99% svih preduzeća u regionu su male ili srednje veličine. Još je važnije što ta mala i srednja preduzeća (MSP) obezbeđuju 72% ukupne zaposlenosti u regionu. Zato je Evropska investiciona banka (EIB) od 2008. godine uložila preko **4,2 milijarde evra** u mala preduzeća na Zapadnom Balkanu. Zahvaljujući tome, Banka je vodeći međunarodni zajmodavac za MSP u regionu.

EIB podržava mala preduzeća na Zapadnom Balkanu kao sredstvo za podsticanje privrednog rasta, inovacija, socijalne integracije i stvaranje novih radnih mesta. Od 2008. godine naše investicije podržale su **28.400 preduzeća** i pomogle održanju približno **500.000 radnih mesta** u regionu. Otvaranje novih radnih mesta i očuvanje postojećih prioriteta su EIB-a, a pokazalo se da je to od suštinskog značaja za pomoć regionu tokom krize izazvane kovidom-19. **Preko 37.000 radnih mesta je sačuvano zahvaljujući finansiranju EIB-a.**

KAKO TO FUNKCIONIŠE?

Grupacija EIB, koju čine Evropska investiciona banka i Evropski investicioni fond (EIF), nudi finansijske instrumente za podršku malim i srednjim preduzećima širom Zapadnog Balkana. EIB pozajmljuje sredstva lokalnim bankama i drugim posrednicima, koji ih potom plasiraju malim i srednjim preduzećima.

EIF je specijalizovan za rizično finansiranje za mala preduzeća. U okviru svog delovanja, fond daje garancije posrednicima kako bi ih podstakao da kreditiraju mala preduzeća.

Grupacija EIB pomaže MSP da ostvare investicione planove, dođu do obrtnih sredstava, izgrade ili prošire proizvodne kapacitete, uspostave i konsoliduju kanale distribucije, sprovedu aktivnosti iz oblasti istraživanja i razvoja i još mnogo toga. Kroz saradnju sa lokalnim finansijskim institucijama, EIB podržava bankarski sektor u regionu u razvoju novih proizvoda i povećanju dostupnosti finansijskih sredstava za lokalna preduzeća.

NAŠA PONUDA

Podrška oporavku od kovida-19

Evropska investiciona banka podržava oporavak Zapadnog Balkana od pandemije kovida-19 sa 1,7 milijardi evra, od čega je **400 miliona evra** posebno namenjeno za MSP i preduzeća srednje tržišne kapitalizacije. Ovaj paket je deo finansijske podrške Tima Evropa (*Team Europe*) privrednom oporavku regiona.

Grupacija EIB je uvela niz vanrednih mera, uključujući proširene kriterijume za apliciranje, duže rokove otplate i ubranu isplatu, u nastojanju da bolje i brže odgovori na potrebe malih preduzeća i da podrži njihov oporavak. Da bi se ublažio neposredan negativan uticaj pandemije na likvidnost i održivost malih preduzeća, EIB obezbeđuje kratkoročno finansiranje za rešavanje njihovih najhitnijih potreba za likvidnošću i za nastavak poslovanja u različitim sektorima.

Naši partneri su:

- ProCredit Grupa u **Srbiji, Albaniji, Severnoj Makedoniji i Bosni i Hercegovini: 65 miliona evra** preduzećima za rešavanje potreba u pogledu obrtnih sredstava, likvidnosti i investicija tokom pandemije
- **Podgorička Banka** u Crnoj Gori: zajam u iznosu od **20 miliona evra** kao podrška lokalnim privrednicima u nekim od najteže pogođenih privrednih sektora, kao što su usluge i trgovina (veleprodaja i maloprodaja)
- **Erste Bank a.d. Novi Sad: 30 miliona evra** za omogućavanje oporavka malih preduzeća u Srbiji
- **Erste Bank Montenegro**: kreditna linija u iznosu od **30 miliona evra** čiji su korisnici preduzeća u oblasti turizma, industrije i usluga
- **Intesa Leasing Beograd** u Srbiji: **40 miliona evra** za obezbeđivanje pristupačnog lizing finansiranja lokalnim preduzećima pod povoljnim i fleksibilnim uslovima
- **Raiffeisen Bank d.d. u Bosni i Hercegovini: 12 miliona evra** za mikro, mala i preduzeća srednje veličine i novoosnovana preduzeća pogođena pandemijom
- **Silk Road Bank AD Skopje: 5 miliona evra** za mikropreduzeća sa najviše devet zaposlenih u Severnoj Makedoniji

Rešavanje problema sa novčanim tokom je značajno, ali mala preduzeća takođe treba da ubrzaju svoju **digitalnu transformaciju**. Evropski investicioni fond potpisao je sporazum sa Srbijom vredan **60 miliona evra**, u okviru COSME, garantne šeme Evropske komisije za digitalizaciju poslovanja. Na osnovu tog sporazuma, **Raiffeisen banka a.d. Beograd** će moći da podrži mala preduzeća koja planiraju da finansiraju razvoj svog poslovanja i digitalnu transformaciju.

EIB takođe intenzivira svoju pomoć preduzećima u sektorima najteže pogođenim pandemijom. Obezbedili smo **50 miliona evra** za **Investiciono-razvojni fond Crne Gore**, kao podršku malim preduzećima koja posluju u turizmu i ostalim sektorima teško pogođenim kovidom-19. Ova podrška je naročito značajna jer prihod od turizma iznosi više od 20% bruto domaćeg proizvoda (BDP) Crne Gore.

Spisak naših partnera u vašoj zemlji možete naći na [stranici **www.eib.org/intermediarieslist/**](http://www.eib.org/intermediarieslist/).

„Mnogi se iseljavaju iz našeg regiona. Ali ja sam odlučio da ostanem i nastavim da vodim naš porodični biznis. A kada nam je bilo potrebno finansiranje, Evropska investiciona banka je priskočila u pomoć.“

Tomislav Puđa, vlasnik i direktor mlekare **Eko sir Puđa** iz Bosne i Hercegovine

Inovativno finansiranje za inkluzivno tržište rada

Podrška praksama inkluzivnog zapošljavanja jedan je od prioriteta EIB-a na Zapadnom Balkanu. Inkluzivno finansiranje pomaže preduzećima da zaposle i zadrže ljude iz ranjivih društvenih grupa, koji se često suočavaju sa teškoćama prilikom ulaska na tržište rada.

EIB je odobrila prvi zajam sa pozitivnim uticajem na zajednicu (**15 miliona evra**) UniCredit Banci Srbija a.d., kako bi pomogla lokalnim malim preduzećima da poboljšaju svoj **socijalni uticaj** u pogledu rodne ravnopravnosti, zapošljavanja mladih i socijalnog uključivanja. Projekat kombinuje sredstva EIB-a sa bespovratnim sredstvima EIB-ovog fonda u okviru Inicijative za ekonomsku otpornost kako bi se nagradila preduzeća koja ispunjavaju određene ciljeve i obezbeđuju radna mesta, profesionalno usavršavanje i dugoročno zapošljavanje žena, mladih i ostalih zapostavljenih ili osetljivih demografskih grupa, kao što su manjine, osobe sa invaliditetom, izbeglice i interno raseljena lica.

Evropski investicioni fond obezbedio je **10 miliona evra** u garancijama koje je dala EU za podršku **zapošljavanju mladih** u Albaniji, Bosni i Hercegovini i na Kosovu. Garancije će pomoći u formiranju kreditnih linija za oko **1200 MSP** koja se obavežu da organizuju programe stručnog osposobljavanja, pripravnički staž i pruže mogućnost zaposlenja za mlade.

Da bi podstakli malu privredu u seoskim sredinama, EIF i [Opportunity Banka Srbija](#) formirale su kreditnu liniju u vrednosti od 10 miliona evra za oko 4000 mikropreduzeća u Srbiji koja nemaju odgovarajući pristup standardnim finansijskim uslugama i kojima su potrebni kreditni proizvodi za poljoprivrednike. Grupacija EIB će zajmove dopuniti poslovnim obrazovanjem za preduzetnike. Ovo je prva transakcija u okviru **Programa EU za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI)**, kojim se podržava cilj Evropske unije u pogledu visokog nivoa zaposlenosti, odgovarajuće socijalne zaštite, borbe protiv socijalne isključenosti i siromaštva, kao i poboljšanja uslova rada.

* Ovom oznakom ne dovode se u pitanje stavovi o statusu i ona je u skladu sa rezolucijom SB UN 1244 i Mišljenjem MSP o Deklaraciji o nezavisnosti Kosova

**Podrška praksama
inkluzivnog
zapošljavanja jedan je
od prioriteta EIB-a na
Zapadnom Balkanu**

Zajednička podrška Evropske unije lokalnim preduzećima

Program za razvoj preduzeća i inovacija Zapadnog Balkana (**WB EDIF**), koji finansira Evropska unija, a koordinira EIF, unapređuje pristup finansiranju za mala preduzeća na Zapadnom Balkanu. Ta platforma kombinuje zajmove, vlasnički kapital, garancije, bespovratna podsticajna sredstva i tehničku pomoć kako bi podržala rast MSP.

Cilj platforme je da unapredi poslovno okruženje za mala preduzeća i podstakne istraživanje, razvoj i inovacije u regionu.

EIB je banka Evropske unije. Obezbeđujemo finansijska sredstva i stručno znanje za održive investicione projekte. U 2020. godini, Grupacija EIB je obezbedila više od 64 milijarde evra za dugoročne investicije širom Evrope i sveta.

EIF je deo Grupacije Evropske investicione banke. Njegova misija je podrška evropskim mikro, malim i srednjim preduzećima tako što im pomaže da dođu do sredstava za finansiranje.

Spisak naših partnera u vašoj zemlji možete naći na stranici www.eib.org/intermediarieslist/.

Evropska investiciona banka
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
☎ +352 4379-1
www.eib.org – ✉ info@eib.org

🐦 twitter.com/EIB

📘 facebook.com/EuropeanInvestmentBank

📺 youtube.com/EIBtheEUbank

Evropski investicioni fond
37B, avenue J.F. Kennedy
L-2968 Luxembourg
☎ +352 2485-1
www.eif.org – ✉ info@eif.org

Štampano na Maxioffset FSC® Mix.

EIB koristi papir koji je sertifikovao Savet za upravljanje šumama (FSC). Jer su ga napravili ljudi koji vole drveće. FSC se zalaže za upravljanje svetskim šumama koje je bezbedno za životnu sredinu, društveno korisno i ekonomski održivo. Svi znamo da je čitanje dobro za vas. Ono je dobro i za planetu – pod uslovom da je papir sa koga čitate onaj pravi

Štampa: Print Solutions

